

ת"פ 36777/09/18 - מדינת ישראל, רשות המיסים, אגף המכס ומע"מ, מע"מ רמלה נגד יצחק גולן

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 36777-09-18 מדינת ישראל נ' גולן

המאשימה	בפני בעניין: כבוד השופט, סגן הנשיאה מנחם מזרחי מדינת ישראל רשות המיסים אגף המכס ומע"מ, מע"מ רמלה באמצעות ב"כ עוה"ד מרב יולי
הנאשם	נגד יצחק גולן באמצעות סניגוריה ציבורית ב"כ עוה"ד ניר רשף

גזר-דין

א. כתבי-האישום:

הנאשם נרשם כ"עוסק מורשה" לעניין חוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975.

מתוקף היותו "עוסק מורשה" (זגגות רכב), חייב בהגשת דו"חות תקופתיים, ובתשלום המס הנובע מהם, בהתאם לחוק ותקנותיו.

הנאשם הורשע בעקבות הודאתו ב-**34 עבירות** של אי הגשת דוחות לפי סעיף 117(א)(6) לחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975.

בהתאם לכתב-האישום המתוקן, הנאשם לא הגיש במועד, **2 דוחות תקופתיים**, דו-חודשיים (10/16 ו-12/16), ללא צירוף תשלום כנדרש על פי החוק והתקנות.

מרכיבי הדוחות התקופתיים שצוינו מפרטים, כי סך הסכום שנותר לתשלום הינו 9,292 ₪, לאחר שהוסר מחדל בסך 4,105 ₪.

בנוסף, הנאשם לא הגיש במועד, **32 דוחות תקופתיים**, דו-חודשיים (6/14,12/14, 6-12/15, 2-8/16, 4-12/17, 2-12/18, 2-12/19, 2-10/20).

בכתב-האישום צוין שהסכום הכולל שנותר לתשלום איננו ידוע למאשימה, כמו כן, הוסר מחדל בסך 37,846 ₪, ואולם במסגרת הטיעון לעונש נמסר הנתון הבא:

המחדל המקורי עמד על כ - 96,000 ₪ ואילו יתרת המחדל שלא הוסר עומדת כיום על סך של 69,956 ₪.

ב. הערכים המוגנים:

הערכים המוגנים אחר העבירות אותן ביצע הנאשם הם הפגיעה בקופת המדינה, ובמערכת גביית מיסים תקינה, משלא מוגש דיווח מסודר ובמועד לרשויות המס.

עבירות המס מובילות לפגיעה בשוויון הכלכלי בנטל המס.

שיטת המס מבוססת על האמון שנותנת הרשות בנישומים, שיגישו דיווחים במועד וישלמו את המס המתחייב מכך.

עבירות אלו, משמען פגיעה במישרין ברשות המיסים ובמערכת הגבייה במדינה, ויש בהן בכדי לפגוע בתודעת האחריות המשותפת של אזרחי המדינה לנשיאה שוויונית בעול הכספי לשם סיפוק צרכי החברה, ובתשתית האמון בין הציבור לשלטון, אשר אחראי על גביית המס (ראו בעניין זה: רע"פ 9/09 מזרחי נגד מדינת ישראל (06.01.09), רע"פ 2638/13 עובדיה נגד מדינת ישראל (28.4.2013), רע"פ 512/04 אבו עביד נגד מדינת ישראל (15.04.14)).

ג. מתחם הענישה הראוי נוכח פסיקה קיימת:

נוכח עובדות כתב-האישום, המתייחס לכלל הפעילות העבריינית של הנאשם, משך הזמן, מספר והיקף הדוחות שלא הוגשו במועד, הנזק הכספי לקופת המדינה, העובדות הנוספות **ולאור עקרון ההלימה** אני קובע **מתחם ענישה** הינו בין **עונש מאסר הצופה פני עתיד למספר חודשי מאסר בפועל**, וכן קנסות בשיעור **של אלפים ספורים עד 30,000 ₪**.

אפנה אל פסקי הדין הבאים תוך אבחנת כל מקרה לנסיבותיו, הן לקולה והן לחומרה:

רע"פ 3857/13 **שאול יצחקיאן נגד מדינת ישראל** (30/07/13): נגד הנאשם ונגד שתי חברות בהם הנאשם שימש מנהל פעיל הוגש כתב אישום המונה 14 אישומים בגין ביצוע עבירות מס, במסגרתו ייחסו לנאשם 13 עבירות של אי הגשת דין וחשבון במועד, ועבירה אחת של אי קיום דרישה למסירת הצהרת הון. בית-משפט השלום הרשיע את הנאשם על סמך הודאתו, והשית עליו **5 חודשי מאסר לריצוי בפועל**, 3 חודשי מאסר על תנאי, ו**קנס בסכום של 20,000 ₪**. הנאשם ערער לבית המשפט המחוזי, ערעורו נדחה. הנאשם הגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון, ערעורו נדחה גם כן.

רע"פ 5557/09 **סמואל שוסטרמן נגד מדינת ישראל** (06.07.09): הנאשם הורשע על פי הודאתו בביצוע 4 עבירות של אי העברה במועד של מס שנוכה, בעבירה של אי הגשת דו"ח שנתי ובעבירה של אי הגשת דו"ח במועד על הכנסותיו. סך המחדל שלא הוסר עמד על 113,800 ₪. בית משפט השלום השית על הנאשם 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות

שירות וקנס בסך 20,000 ₪. בעפ"ג 6024-03-08 קוצרה תקופת המאסר ל- 4 חודשים לריצוי בעבודות שירות. הבקשה לרשות ערעור נדחתה.

רע"פ 288/13 ואיל אבו אלחלאוה נגד מדינת ישראל (14/01/13): נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו 29 עבירות של אי הגשת דוחות מע"מ. על-פי עובדות כתב-האישום, במהלך שנות המס 2008-2004 הנאשם היה מנהלה הפעיל של חברה ולא הגיש במודע דוחות תקופתיים וכן לא צירף תשלום מלא לדוחות תקופתיים אחרים אותם הגיש במועד. בית-משפט השלום הרשיע את הנאשם בעקבות הודאתו בעשרה אישומים והשית עליו עונש של 7 חודשי מאסר בפועל, 6 חודשי מאסר על תנאי, וקנס בסך של 20,000 ₪. הנאשם ערער לבית-המשפט המחוזי, ערעורו נדחה. הנאשם הגיש בר"ע לבית-המשפט העליון, בקשתו נדחתה.

רע"פ 6167/11 ספקיוריטי המוקד המרכזי בע"מ נגד מדינת ישראל (19/02/12): נגד הנאשם והחברה בה עבד הוגש כתב אישום בגין עבירות של אי הגשת דוחות על הכנסות החברה במועד ותשלום המס הנובע מהם. בית-משפט שלום השית על הנאשם, בעל עבר פלילי, עונש של 6 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות ונקבע קנס בסך 25,000 ₪. הן הערעור והן בקשת רשות הערעור- נדחו.

רע"פ 6371/14 באסם נגד מדינת ישראל (28.10.14): בית-משפט השלום הרשיע את הנאשם בביצוע 12 עבירות של אי הגשת דו"חות במועד, והטיל על הנאשם 8 חודשי מאסר, מאסר על תנאי וקנס בסך 10,000 ₪. בית-המשפט המחוזי דחה את ערעורו של הנאשם. הוגשה בקשת רשות ערעור, אשר נדחתה.

עפ"ג (מרכז) 37359-08-13 מדינת ישראל נגד לריסה דניארוב (28/01/14): המשיבה לא הגישה 4 דוחות תקופתיים במועד, וכן לא שילמה את המס הנובע מהם. בית-משפט השלום גזר על המשיבה 5 חודשי מאסר על תנאי, תשלום קנס בסך 8,000 ₪, וחתימה על התחייבות בסכום של 15,000 ₪. הוגש ערעור על קולת העונש, בית-המשפט המחוזי דחה את הערעור.

רע"פ 4576/19 אמיר אבו שמאלה נגד מדינת ישראל-רשות המיסים (10.07.19): נאשם אשר הורשע, על-פי הודאתו, בביצוע 17 עבירות של אי הגשת דו"ח במועד. מצבו הרפואי של הנאשם לא אפשר לו לרצות את עונשו בדרך של עבודות שירות. בית משפט השלום קבע כי בעיותיו הרפואיות לא יכולות לשמש בסיס לסטייה ממדיניות הענישה המקובלת, לפיה העונש הראוי הוא מאסר בפועל שיכול וירוצה בעבודות שירות. לפיכך, הושתו על הנאשם 100 ימי מאסר בפועל, 4 חודשי מאסר על תנאי, וקנס בסך 15,000 ₪. הנאשם הגיש ערעור לבית-המשפט המחוזי, הערעור נדחה. הוגשה בקשת רשות ערעור, אשר נדחתה.

רע"פ 1688/14 דוד כץ נגד מדינת ישראל (09.03.14): הנאשם הורשע בכך שהגיש 18 דו"חות תקופתיים, ללא תשלום המס הנובע מהם. הסכום הכולל של המס הנדרש לתשלום הגיע לסכום הקרוב ל-900,000 ₪. הנאשם המשיך לבצע את העבירות גם לאחר הגשת כתב האישום. בית משפט השלום גזר על הנאשם 6 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות, וכן 12 חודשי מאסר על תנאי. הוגש ערעור בגין קולת העונש. בית-המשפט המחוזי קיבל את הערעור וקבע כי הנאשם ירצה 6 חודשי מאסר בפועל. בשל מצבו הכלכלי של המבקש ועונש המאסר שהוטל עליו, לא הושת קנס. הוגשה בקשת רשות ערעור לבית-המשפט העליון, הבקשה נדחתה.

ע"פ 37378-09-13 אבו חוסיין בלאל חוסיין נגד מדינת ישראל- אגף המכס והמע"מ חדרה (26/12/13): הנאשם הורשע ע"פ הודאתו באי הגשת 40 דו"חות תקופתיים במועד והגשת 18 דוחות ללא התשלום הנובע מהם לפי חוק

מע"מ, ונידון ל-18 חודשי מאסר בפועל, 8 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסכום של 50,000 ₪. הנאשם הגיש ערעור אשר נסב על חומרת העונש. בימ"ש המחוזי קיבל את הערעור בחלקו, וזאת בשל הודאת הנאשם, העובדה שאין לחובתו הרשעות קודמות והסרת המחדל, וקבע כי **תקופת המאסר תעמוד על 9 חודשים**.

עפ"ג (מרכז) 51920-12-14 **מוסקוביץ נגד מע"מ רמלה** (15.3.15): הורשעו הנאשמים בביצוע 7 עבירות של אי הגשת דו"ח במועד. סכום המחדל היה 113,000 ₪, חלקו הוסר ונותרה יתרת חוב בסך 54,142 ₪. בית משפט קמא הטיל על כל אחד מהנאשמים 4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, 4 חודשים מאסר על תנאי וקנס בסך **9,000 ₪**. לקראת הדיון בערעור במחוזי, הנאשמים הסירו את מלוא המחדל, **רכיב המאסר בעבודות שירות הופחת לחודשיים**.

רע"פ 2933/15 **קלה נגד מדינת ישראל** (5.5.15): הנאשם הורשע בביצוע עבירה של אי הגשת דו"ח במועד ובעבירה של אחריות מנהלים. נעדר עבר פלילי, הסיר את המחדלים באופן חלקי, שרוי במצוקה כלכלית, חובותיו נאמדים ב-2 מיליון ₪ והוא הוכרז כפושט רגל. בית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור והותיר העונשים על כנם **6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות וקנס בסך 25,000 ₪**.

רע"פ 4323/14 **מולדובן נגד מדינת ישראל** (26.6.14): הנאשם הורשע בביצוע 4 עבירות של אי הגשת דו"ח במועד, עבירה של אי קיום דרישה בהודעה שניתנה ע"י מס הכנסה, ו-6 עבירות של אי העברה במועד של מס שנוכה. הנאשם לא הסיר את המחדלים, הוא **בעל עבר פלילי** ואף ריצה עונש מאסר. בית המשפט העליון דחה את הבקשה לרשות ערעור והותיר על כנם את העונשים שהושטו על הנאשם **8 חודשי מאסר בפועל וקנס בסך 20,000 ₪**.

עפ"ג 12018-10-14 **אגף מס הכנסה ומיסוי מקרקעין - חקירות מרכז מדור תביעות נגד איזנברג** (17/11/15): הנאשם הורשע על סמך הודאתו בשתי עבירות של אי הגשת דוחות במועד לפקיד השומה בשנות המס 2007-2008. מחזור העסקאות בשנים אלה היה לכל הפחות 4,826,860 ₪ בשנת המס 2007, ו-3,476,065 ₪ בשנת המס 2008. **לא הוסרו המחדלים**. בית-משפט השלום השית על הנאשם 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, קנס בסך 6,000 ₪ והתחייבות למשך שנתיים. הוגש ערעור על קולת העונש. בית-המשפט המחוזי קיבל את הערעור בחלקו, והשית על הנאשם **חודשיים מאסר בדרך של עבודות שירות, וכן הגדלת הקנס לסך של 10,000 ₪**.

רע"פ 977/13 **משה אודיזי נגד מדינת ישראל** (20/02/13): הנאשמים הורשעו על יסוד הודאתם בשני כתבי אישום בגין עבירות מס: 15 עבירות של אי-העברת מס אשר נוכה במועד, ו-5 עבירות של אי-הגשת דו"חות במועד. בימ"ש השלום השית על הנאשם **5 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, 3 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 25,000 ₪**. הוגש ערעור לבית-המשפט המחוזי, הערעור נדחה. הוגשה בקשת רשות ערעור, הבקשה נדחתה.

ד. שיקולים בתוך המתחם:

בעניינו של הנאשם אני שוקל את הנתונים הבאים:

(1). חומרת העבירות:

העבירות אותן ביצע הנאשם הינן חמורות.

כאמור, עבירות המס מובילות לגריעה מן הקופה הציבורית ופוגעות בטיב האכיפה של רשויות המס ובתחושת השוויון בין כלל אזרחי המדינה.

עבירות מסוג אלו נדונו בפסיקה רבות, ונקבע לא אחת כי יש להשית על עברייני המס עונשי מאסר לריצוי בפועל וקנסות משמעותיים, תוך מתן משקל הבכורה לשיקולי ההרתעה והגמול והעדפתם על-פני נסיבותיו האישיות של העבריין [ראו, למשל, רע"פ 674/13 ליטווק נגד מדינת ישראל (28.1.2013), רע"פ 5906/12 עזרא נגד מדינת ישראל (9.9.2012)].

לפיכך, בעבירות אלה, יש לשקול ממד של הרתעת הרבים, על מנת להביא את הנישומים לכך שימלאו חובתם על-פי הדין כלפי רשויות המס.

(2). הסרת מחדל:

הנאשם לא הסיר את מלוא המחדל, על אף פרק הזמן הארוך אשר עמד לרשותו לעשות כן ודחיות רבות של מועד הטיעון לעונש.

כאמור לעיל, המחדל המקורי עמד על כ - 90,600 ₪ ואילו יתרת המחדל שלא הוסר עומדת כיום על סך של 69,956 ₪.

שמתי לנגד עיני את טענות המאשימה במסגרת הטיעונים לעונש מיום 10.12.20, לפיהן מדובר במספר רב של עבירות, שבוצעו במשך תקופה ארוכה, גם לאחר הגשת כתב-האישום, וכן לאחר הרשעת הנאשם.

הלכה למעשה, הנאשם לא הביא להסרת המחדל באופן מלא, ועדיין נותר חייב לקופת המדינה.

יחד עם זאת, יש לתת את הדעת ולזקוף לזכותו של הנאשם במידת מה, את העובדה כי החל בהסרת המחדל, גם אם באופן חלקי.

הנאשם שילם לקופת המדינה סך של כ - 27,000 ₪.

הסרת המחדל, גם אם אין מדובר בהסרת מחדל באופן מלא, יש בה בכדי להוביל למיקום הנאשם ברף התחתון של מתחם הענישה, נוכח השבת הגזלה אל קופת המדינה.

הסרת מחדל, בדומה לכל מעשה של תיקון תוצאות העבירה ופיצוי הנזק, לא רק שעולה בקנה אחד עם האינטרס הציבורי, הן הערכי והן הכלכלי, אלא אף מלמדת באופן מובהק על נטילת אחריות והבעת חרטה.

גם אם לא בהכרח ולא בכל מקרה ומקרה יש לראות בהסרת המחדל משום נטילת אחריות מלאה והבעת חרטה כנה ואמתית, הרי שעדיין ראוי לעודד עברייני מס, לעשות כל שבידם, על מנת להסיר את המחדל ולשלם את מלוא המס, ולפיכך גם ראוי שהדבר יבוא לידי ביטוי בגזירת העונש. [ראו בעניין זה: עפ"ג 26177-05-14 ברהב נגד מדינת ישראל (22.02.15), ועפ"ג 20791-12-13 אלון ואח' נגד פרקליטות מחוז ת"א - מיסוי וכלכלה (03.07.14)].

(3). שיקולים נוספים לקולה:

הנאשם נעדר עבר פלילי, הודה, לא ניהל משפט, ובכך הוביל לחיסכון יקר בזמן שיפוטי.

שמתי לנגד עיני את טענות בא-כוחו של הנאשם במסגרת הטיעונים לעונש, לפיהן הנאשם מצא לאחרונה רואה חשבון, אשר אסף את כלל הנתונים על מנת להוביל להסדרת כלל חובותיו של הנאשם.

ואכן, הנאשם החל בהסרה חלקית של המחדל, דבר אשר מעיד על הבעת חרטה ולקיחת אחריות באשר לחומרת מעשיו.

בנוסף, טען בא-כוחו של הנאשם, כי לנאשם חובות רבים, כעולה מן הראיות שהוגשו (במ/1, במ/2, במ/3, במ/4).

ואולם, נקבע בפסיקה, כי עבירות המס הכלכליות הפכו בשנים האחרונות להיות רעה חולה, ומכאן שיש מקום ליתן לכך משקל בענישה מן הפן ההרתעתי, כך שבבוא בית-המשפט לגזור את דינו של אדם אשר הורשע בעבירות מסוג זה, לא ייתן משקל לנסיבות אישיות ולמצוקה כלכלית [רע"פ 10699/07 חיים קובן נגד מדינת ישראל (20.01.08)].

שיקול נוסף שראוי שיעמוד לקולה, הוא התקופה הקשה בה מצוי כלל הציבור ובעל העסקים, בשל מגפת הקורונה, אשר הובילה למצוקה כלכלית בקרב כלל הציבור, ובקרב בעלי העסקים בפרט, אשר מצויים בזמנים קשים ומנסים לשרוד תקופה מאתגרת זו.

ה. מסקנה:

לאחר ששקלתי את מכלול הגורמים דלעיל, מחד, מעשיו של הנאשם, היקפם, הנזק שנגרם לקופת המדינה, ומאידך, מצבו הכלכלי, הודאתו, היעדר עבר פלילי, והסרה חלקית של המחדלים כאמור, אני סבור כי אין מקום לסטות מן המתחם שקבעתי, אם כי בהחלט, בשים לב לנסיבות המקרה, ראוי למקם את הנאשם ברף התחתון של המתחם כפי הפסיקה הרווחת שהובאה לעיל.

ו. תוצאה:

אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 3 חודשי מאסר, אשר ירוצו בדרך של עבודות שירות לפי חוות דעת הממונה על עבודות השירות, בגן הבוטני האוניברסיטאי בירושלים, ולשם כך יתייצב הנאשם בתאריך 10/01/21 בשעה 09:00 במפקדת הממונה על עבודות השירות מחוז דרום.

עותק לממונה על עבודות השירות.

ב. 3 חודשי מאסר, שאותם לא ירצה הנאשם, אלא אם כן יעברו בתוך 3 שנים מהיום עבירה בה הורשע.

ג. קנס בסך 10,000 ₪ או 50 ימי מאסר תמורתו, ונוכח מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם, הקנס ישולם בארבעים תשלומים חודשיים שווים, כאשר התשלום הראשון ישולם בתאריך 01/03/21 ובכל ראשון לחודש שלאחר מכן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז בתוך 45 ימים.

התיק סגור.

ניתנה היום, ב' טבת תשפ"א, 17 דצמבר 2020, במעמד הצדדים.